

ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.
ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

FACTORS AFFECTING CLIENTS' REPAYMENT OF BANK OF
AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVE IN
SANPATONG DISTRICT, CHIANGMAI

นางสาววรลักษณ์ โพธิ์เจริญ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
พ.ศ. 2543

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.

ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางสาววราลักษณ์ โพธิ์เจริญ

ตุลาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควชา/คณะ

ภาควชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ในอำเภอ
สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้
ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. 2) เพื่อหาความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร จากการสุ่มตัวอย่างแบบ
ง่าย โดยวิธีบังเอิญ ในการสุ่มตัวอย่างจะใช้การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ
(Yamane) ซึ่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร ลูกค้า ธ.ก.ส. ในเขตอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
จำนวน 99 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้มานั้นใช้วิธี
วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ โดยใช้วิธีหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.
และทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้ค่าสถิติ Chi-square โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นตั้งแต่ร้อยละ
90 ขึ้นไป และวัดระดับขนาดความสัมพันธ์โดยใช้ดัชนีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่าคาร์เมอร์วี
(Cramer's V)

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของลูกค้าเกษตรกร ธ.ก.ส. ในแต่ละด้าน พบว่า ด้านสถานภาพทั่วไปพบว่าลูกค้า ธ.ก.ส. ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ย 46 ปี เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. เฉลี่ย 4 ปี 10 เดือน มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 – ประถมศึกษาปีที่ 7 มีสมาชิกในครัวเรือนไม่เกิน 3-4 คน ถือครองที่ดินทำการเกษตร เฉลี่ย 4 ไร่ 3 งาน ซึ่งที่ดินดังกล่าวเป็นของพ่อแม่ให้ทำกิน มีรายได้โดยรวมเฉลี่ย 27,165.46 บาทต่อปี เป็นรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 21,014.44 บาท รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 6,842.10 บาท

ด้านลักษณะการประกอบอาชีพการเกษตรและภาวะหนี้สินของเกษตรกร พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก นอกเขตชลประทาน โดยจะใช้เนื้อที่ 3-4 ไร่ สำหรับหนี้สินของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่มีหนี้สินจาก ธ.ก.ส. รวมเฉลี่ยต่ำกว่า 30,000 บาท โดยจะเป็นหนี้สินประเภทเงินกู้ระยะสั้น และกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเกษตร นอกจากนี้ ลูกค้าเกษตรกรจำนวน 65 ราย กู้เงินจากแหล่งภายนอก โดยกู้จากญาติ โดยเฉลี่ย 7,722.22 บาท ในการชำระหนี้พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. พบว่า ด้านปัจจัยทางสังคม พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้ ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า ขนาดของฟาร์ม รายได้ในฟาร์ม รายได้นอกฟาร์ม และเขตพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการชำระหนี้

ด้านปัจจัยทางจิตวิทยา พบว่า การพบปะกับพนักงาน ธ.ก.ส. และความรู้ของพนักงาน ธ.ก.ส. มีความสัมพันธ์กับการชำระหนี้

สำหรับด้านความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรยังต้องการความช่วยเหลือจากพนักงาน ธ.ก.ส. ในการให้คำแนะนำต่าง ๆ เรื่อง การแก้ไขระเบียบเงินกู้กิจกรรมเกี่ยวเนื่องการเกษตร และเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องของแหล่งน้ำมากที่สุด

ABSTRACT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agricultural Economics

FACTORS AFFECTING CLIENTS' REPAYMENT OF BANK OF AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVE IN SANPATONG DISTRICT, CHIANGMAI

By

WARALUCK POCHAROEN

OCTOBER 2000

Chairman   Assistant Professor Buncha Triwitayakun
Department/Faculty : Department of Agricultural Economics and Cooperative, Faculty
of Agricultural Business

The objectives of this study were to investigate on 1) factors affecting clients' repayment of Bank of a Agricultural and Agricultural Cooperatives (BAAC), 2) needs of BAAC's client.

The data were collected from 99 accidental sampled BAAC's clients in Sanpathong district by interview form and analyzed by SPSS/PC+. Descriptive Statistics, Chi-square, and Cramer's V's index were used for analysis. The findings were as followed.

Most of the client interviewed were married, male, with an average age of 46 years old and had been the bank's customers by 4 years and 10 months. They had completed grade 4th-7th education, 3-4 persons in family, 4.3 rai of handed over agricultural land. They had 27,165.46 BHT year income 21,014.55 BHT of which   iculture and 6,121.10 BHT from other sources.

Most of the client's agricultural land were paddy field, about 3-4 rai, and located in the rainfed area, most of them had short-term agricultural loan less than 30,000 baht. Moreover, 65 interview also had extra loan from relative (7,222.22 baht average). All of the interviewee indicated that they could repay the BAAC loan in time.

(6)

It was found that age, farm's size, other income source, meeting with the Bank's staff and client education were factors at play;

The interviewee perceived that they needed the bank staff assistance on rule and regulative on pertaining to agricultural-based loan. They also indicated need of assistance on water resource.